

Biblioteca/Library

doi: 10.1344/Svmma2022.20.8

Aquesta secció recull la producció científica de l'*Institut de Recerca en Cultures Medievales* pel que fa a la publicació de llibres i a la presentació de tesis doctorals.

Publicacions

SEBASTIAN, Raimon; FURIÓ, Antoni; GARCIA-OLIVER, Ferran. 2022

***Pal·ladi: Tractat d'agricultura. Traducció catalana medieval de Ferrer Saiol*
València, Publicacions de la Universitat de València.**

Resum

L'any 1385 Ferrer Saiol, protonotari de la reina Elionor de Sicília, traduí al català l'*Opus agriculturae* de Pal·ladi. Aquest volum conté l'edició i estudi d'aquesta traducció medieval. Tot i que no conservem el manuscrit autògraf, s'ha preservat una còpia a la Biblioteca Serrano Morales de València. La primera part del volum presenta un estudi introductori en què es contextualitza la producció literària sobre agronomia durant els segles XIV i XV a la Corona d'Aragó, una biografia sobre Ferrer Saiol i la seva activitat dins de la Cancelleria reial, una anàlisi de la traducció, així com un estudi dels dos únics manuscrits conservats de la versió tant en català (Biblioteca Serrano Morales, 6437), com en castellà (Biblioteca Nacional de España, 10211). La segona part del volum conté l'edició del text que inclou el proemi de Ferrer Saiol i els tretze llibres de l'obra. En el primer, s'hi desenvolupen les activitats generals que s'han de dur al camp, mentre que els llibres restants corresponen a les tasques agronòmiques que s'han de realitzar cada mes de l'any. L'edició s'acompanya d'un índex toponímic, antroponímic i de temàtica agronòmica.

Paraules clau:

textos medievals catalans, agronomia, manuals tècnics, lèxic especialitzat

Abstract

In 1385 Ferrer Saiol, prothonotary of Queen Eleanor of Sicily, translated Palladius' *Opus agriculturae* into Catalan. This volume contains the edition and study of this medieval translation. Although the autograph manuscript is not conserved, a copy has been preserved at the Biblioteca Serrano Morales in Valencia. The first part of this volume presents an introductory study in which the literary production on agronomy during the 14th and 15th centuries in the Crown of Aragon is contextualized, a biography of Ferrer Saiol and his activity within the Chancellery of the kings of Aragon, an analysis of the translation, as well as a study of the only two preserved manuscripts of both the Catalan version (Biblioteca Serrano Morales, 6437) and the Spanish version (Biblioteca Nacional de España, 10211). The second part of this volume contains the edition of the text that includes the proem by Ferrer Saiol and the thirteen books of the work. The general activities that must be carried out in the field are developed in the first book, while the remaining books correspond to the agronomic tasks that must be performed each month of the year. The edition is accompanied by a toponymic, anthroponymic and agronomic index.

Keywords:

Medieval Catalan Texts, Agronomy, Technical Handbooks, Specialized Vocabulary

URL:

<https://puv.uv.es/livre/pal-ladi-tractat-d-agricultura.html>

Altres enllaços relacionats:

<https://www.sciencia.cat/publicacions/palladi-tractat-dagricultura-traduccio-catalana-medieval-de-ferrer-saiol>

Tesis Doctorals

Autor: Guillem Cañameras Vall

Títol: Josep Gudiol Ricart (1904-1985): la fotografia al servei d'una concepció integral de la Història de l'Art

Director: Joan Domenge Mesquida

Data de lectura: Universitat de Barcelona, 13 juny 2022

Resum

Aquesta tesi doctoral està centrada en l'activitat professional de Josep Gudiol Ricart, la qual es va desenvolupar en vuit àmbits principals relacionats amb la Història de l'Art: fotografia, historiografia, món editorial, restauració, comerç, expertització i assessoria, docència i museografia. Degut a la gran complexitat de la figura i la seva activitat, hem dividit la recerca en dos blocs. Un primer que mostra tota la seva trajectòria professional destacant cronològicament algunes de les fites més importants que va realitzar de tots els àmbits, amb la finalitat de mostrar la seva interrelació i l'activitat simultània en tots ells amb la qual treballava Gudiol. I un segon, dedicat específicament a la seva activitat fotogràfica, on analitzem en detall els seus dos principals projectes: l'Arxiu d'Arqueologia Catalana (ADAC) i l'Institut Amatller d'Art Hispànic. L'anàlisi dels quals es planteja com un primer estudi en profunditat de la figura de Josep Gudiol Ricart.

Paraules clau:

Història de l'Art, Historiografia, Fotografia

Abstract

The present thesis approaches Josep Gudiol Ricart's professional career, which he developed in eight major Art History fields: photography, historiography, publishing, restoration, trade, expertise and assessment, teaching and museography. Since Gudiol's professional profile and activity are extremely complex, the present research is divided into two parts. The first offers a detailed view of Gudiol's full career, including a timeline of his most outstanding contributions in every field, with the aim to prove the simultaneity and interrelated nature of Gudiol's working style. The second part specifically focuses on his dedication to photography, and provides a complete analysis of his two major projects: The Catalan Archaeology Archive (Arxiu d'Arqueologia Catalana - ADAC) and the Amatller Institute of Hispanic Art (Institut Amatller d'Art Hispànic); this analysis being intended as a first in-depth study of Josep Gudiol Ricart's professional career.

Keywords:

Art History, Historiography, Photography

URL:<http://hdl.handle.net/10803/675867>**Autora:** Laura Castellet i de Ramon**Títol:** El paisatge sonor de la Catalunya medieval (segles VI-XIV); un exercici de restitució emocional des de l'arqueologia del so**Directora:** Marta Sancho i Planas (UB)**Data de lectura:** Universitat de Barcelona, 28 març 2022**Resum**

El so forma part de les dinàmiques humanes; a part dels sons de la natura o accidentals, l'ésser humà ha confiat històricament en els sons tant per a comunicar-se com per a expressar-se. La comprensió de la manera amb què la humanitat s'ha sostingut en el so depassa el concepte d'interpretació musical per incidir en aspectes com la gestió econòmica en l'espai, la relació de les persones amb la divinitat, les dinàmiques comercials i els seus intercanvis o el desenvolupament de la tècnica.

Aquest estudi analitza i sistematitza l'activitat sonora humana a l'alta Edat Mitjana en territori català, en relació tant amb els seus àmbits culturals veïns com en el seu abans i després en el temps. L'activitat sonora es diferencia en la comunicació (sons) i l'expressió d'emocions (música); d'acord amb la societat medieval, aquests aspectes s'han diferenciat en l'ús del so i de la música que feien els tres estaments: el poble (*laboratores*), l'aristocràcia (*bellatores*) i l'Església (*oratores*). Cada entorn social responia a unes necessitats sonores pròpies, així que la comprensió del fet sonor des de la història social, i no des de la musicologia, permet obtenir una perspectiva d'estudi cap a disciplines diferents i contribueix a una percepció global del passat històric.

L'anàlisi s'ha fet a partir d'un diàleg amb les fonts iconogràfiques, literàries, documentals i arqueològiques, i també la llengua i l'etimologia, la història de la tècnica, la comparativa etnològica o la pràctica de la interpretació musical. Després de la obtenció de dades, s'ha abordat un exercici d'arqueologia experimental per a la comprensió del fet sonor, amb una restitució tant d'instruments i objectes sonors com de tècniques d'expressió del so i de la música. S'han tingut en compte els espais en què aquests sons es desenvolupaven, des de paisatges a edificis. A partir d'aquí es pot determinar la identificació concreta d'instruments, una lectura de context més precisa i el significat que aquests objectes suposen en la lectura iconogràfica, textual o filosòfica, la correcta denominació d'instruments i objectes sonors en llengua catalana, o la relació del so i la comunicació en les dinàmiques econòmiques i culturals.

Paraules clau:

Paisatge sonor, Arqueologia del so, Arqueomusicologia, Iconografia musical, Organologia

Abstract

Sound is part of human dynamics; leaving aside the sounds of nature or accidental, human beings have historically relied on sounds both to communicate and to express themselves. The understanding of the way in which humanity has sustained itself in sound goes beyond the concept of musical interpretation to underline aspects such as the economic management of space, the relationship of people with divinity, commercial dynamics and their exchanges or the development of the technique.

This study analyzes and systematizes human sound activity in the High Middle Ages in Catalan territory, in relation to both its neighboring cultural areas and its before and after in time. Sound activity has been differentiated into communication (sounds) and expression of emotions (music); according to the Medieval society, these aspects have been differentiated in the use of sound and music the three estates made: common people (laboratores), aristocracy (bellatores) and Church (oratores). Each social environment responded to its own sound needs, so that the understanding of the sound fact from social history and not from musicology allows obtaining a study perspective towards different disciplines and thus contributes to a global perception of the past.

The analysis is based on a dialogue with iconographic, literary, documentary and archaeological sources, but also language and etymology, history of technology, ethnological comparison or the practice of musical interpretation. After the data acquisition, the understanding of the sound fact has been highlighted based on an exercise of experimental archaeology: the restitution of both sound instruments and objects as well as sound and music expression techniques. The spatial context in which these sounds developed, from landscapes to buildings, has been considered. From this point it is possible to determine the specific identification of different instruments and therefore a more precise reading of context, the meaning these objects assume in the iconographic, textual or philosophical reading, the correct naming of instruments and sound objects in Catalan, or the relationship between sound and communication in economic and cultural dynamics.

Keywords:

Sound Landscape, Sound Archaeology, Archaeomusicology, Music Iconography, Organology

Altres enllaços relacionats:

<https://lauradecastellet.wordpress.com/>